

Finland first - Israel second?

8.9. Israelin sakkolenkki

Johdanto:

Aloitamme kolmen kerran opetussarjan Israelista. Itse pidän niistä kaksi ja kolmannen opetuskerran tulee pitämään pastori Petri Kauhanen.

Pääsimme vaimoni Virpin kanssa käymään Israelissa 10 vuotta sitten. Olin paljon kuullut Israelista kuinka se on ihmeellinen ja pyhä maa. Että siellä on vielä jotenkin erityinen pyhän tuntu. Kun menimme Israeliin niin tullissa oli vastassa todella nuoria tulli-miehiä ja naisia ja ensivaikutelma oli varsin moderni ja nuorekas. Siinä ei sinänsä ollut mitään outoa, en ollut koskaan käynyt Euroopan ulkopuolella ja sinänsä tuossa kulttuurissa, olisipa se ollut millainen hyvänsä olisin kokenut vierautta. Se että linja-autoasemalla ei bussiin päässyt ilman, että käveli metallinpaljastimen läpi tuntui oudolta. Sekin oli hämmentävää kun nuoret naiset olivat vaateostoksilla hienossa liikekeskuksen vaateliikkeessä maastopuvuissa ja rynnäkkökiväärit olalla. Itkumuurille mennessäni ajattelin että tämän pyhempää paikkaa ei kyllä taida maanpäällä ollakaan. Mennessäni muurille vanha ortodoksijuutalainen mies tuli rukoilemaan puolestani, silloin ajattelin että kuinka valtava tilanne. Pyhällä maalla pyhässä paikassa ja harras juutalainen tulee rukoilemaan puolestani. Putosin kyllä äkkiä maan pinnalle, kun hän rukouksensa jälkeen pyysi rahaa. Tulin siihen tulokseen että vaikka maa on pyhä - kaikki sen asukkaat ei välttämättä ole sitä.

Kolme pääkohtaa:

1. Jumalan valittu kansa?
2. Rooli pelastushistoriassa
3. Israelin sakkolenkki?

1. Jumalan valittu kansa?

Israelin synty

Kerrataan lyhyesti Israelin kansan syntyhistoria...

24:2 Ja Joosua sanoi koko kansalle: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Tuolla puolella Euftrat-virran asuivat muinoin teidän isänne, myös Terah, Aabrahamin ja Naahorin isä, ja he palvelivat muita jumalia.

24:3 Mutta minä otin teidän isänne Aabrahamin tuolta puolelta virran ja kuljetin häntä kautta koko Kanaanin maan ja tein hänen jälkeläisensä lukuisiksi ja annoin hänelle lisäkin.

24:4 Ja lisäkille minä annoin Jaakobin ja Eesaun. Ja Eesaulle minä annoin Seirin vuoriston omaksi, mutta Jaakob ja hänen poikansa menivät Egyptiin.

24:5 Sitten minä lähetin Mooseksen ja Aaronin ja rankaisin Egyptiä sillä, mitä minä siellä tein, ja sen jälkeen minä vein teidät sieltä pois.

Joosua

Jumala valitsi lähellä nykyistä Persianlahtea asuneen Aabrahamin, jonka hän kutsui lähtemään nykyisen Israelin alueelle. Herra lupasi tehdä suuren kansan. Vanhoilla päivillään Abraham sai Saaran kanssa, joka oli hedelmätön, luvatus pojan - lisäkin. Lisäkille ja hänen vaimolleen Rebekalle, joka oli myös hedelmätön, syntyi kaksi poikaa Jaakob ja Eesau sen jälkeen kun lisäk oli rukoillut että Jumala antaisi heille lapsen.

Jumala osoittaa suuruuttaan antamalla erityisiä syntymisen ihmeitä kahden ensimmäisen kantaisän perheissä. Inhimillisesti ei ollut mahdollista saada lasta, mutta sitten Jumala teki sen mahdolliseksi.

Jaakob sai Jumalalta veljeään Eesauta paetessaan seuraavan lupauksen:

28:13 Ja katso, Herra seiso hänen edessään ja sano: "Minä olen Herra, sinun isäsi Aabrahamin Jumala ja lisäkin Jumala. Tämän maan, jonka päällä sinä makaat, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi.

28:14 Ja sinun jälkeläistesi paljous on oleva kuin maan tomu, ja sinä leviät länteen ja itään, pohjoiseen ja etelään, ja sinussa ja *sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä.*

1. Mooseksen kirja

Jaakobille syntyi kaikkiaan 12 poikaa, neljästä eri vaimosta. Nuo 12 poikaa Ruuben, Simeon, Leevi, Juuda, Isaskar, Sebulon, Daan, Naftali, Gaad, Asser, Joosef ja Benajamin tulivat olemaan Israelin kansan kantaisät.

Joosefin veljet myivät hänet egyptiin, joka loppupeleissä koitui koko perheen pelastukseksi, niin kuin Joosef sen sanoi ilmaistessaan itsensä veljilleen egyptissä.

45:4 Mutta Joosef sanoi veljilleen: "Tulkaa tänne luokseni." Ja he tulivat. Niin hän sanoi: "Minä olen Joosef, teidän veljenne, jonka myitte Egyptiin.

45:5 Mutta älkää nyt olko murheissanne älkääkähä pahoitelko sitä, että olette myyneet minut tänne, sillä Jumala on minut lähettänyt teidän edellänne pitääkseen teidät hengissä.

45:6 Kaksi vuotta on nyt nälänhätä ollut maassa, ja vielä on jäljellä viisi vuotta, joina ei kynnetä eikä eloa korjata.

45:7 Niin Jumala lähetti minut teidän edellänne säilyttääkseen teille jälkeläisiä maan päällä ja pitääkseen teidät hengissä, pelastukseksi monille.

47:27 Niin Israel jäi asumaan Egyptiin, Goosenin maakuntaan; he asettuivat sinne ja olivat hedelmällisiä ja lisääntyivät suuresti.

1. Mooseksen kirja

Taaskaan ei voi kuin ihmetellä Jumalan tapaa toimia. Monien hankalien vaiheiden jälkeen Joosefin elämässä koittaa aika, jolloin hän voi nähdä kuinka tärkeää oli että hän oli egyptissä ja koki orjuuden, menestyksen, vankilan sekä nousun hallitsijaksi.

Sovellus:

Ne vaiheet joita nyt elämässäsi elät tai olet elänyt eivät välttämättä juuri nyt tunnu lainkaan mukavilta, mutta ne voivat olla asioita, jotka Jumala tulee kääntämään elämässäsi voimavaraksi ja siunaukseksi.

Edellä siis lyhykäisyydessään Israelin syntyhistoriaa. On hyvä huomioda että lukemissani jakeissa toistuu ajatus siitä, että Jumala tulee siunaamaan muitakin maailman kansoja Israelin kautta.

Aabraham ja Jaakob sai lupauksen - ”sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä.”

Joosef kertoo veljilleen- ”pelastukseksi monille”.

Jumalan armosta valittu erityiseen tehtävään.

Oliko Aabraham jollain lailla erityinen?

Oliko Jaakob jollain lailla erityinen?

Oliko Joosef jollain lailla erityinen?

Jumala puhuu niille Israelilaisille, joiden isät olivat kuolleet erämaahan 40 vuoden aikana ja jotka olivat nyt menossa valloittamaan luvattua maata. Mooseksen kautta hän sanoo heille seuraavaa:

5. Moos.

7:6 Sillä sinä olet Herralle, Jumalallesi, pyhitetty kansa; Herra, sinun Jumalasi, on valinnut sinut omaisuuskansakseen ennen kaikkia muita kansoja, mitä maan päällä on.

7:7 Ei Herra sentähden ole mielistynyt teihin ja valinnut teitä, että olisitte lukuisimmat kaikkia muita kansoja, sillä tähän olette kaikkia muita kansoja vähälukuisemmat,

7:8 vaan sen tähden, että Herra rakasti teitä ja tahtoi pitää valan, jonka hän oli vannonut teidän isillenne; niin Herra vei teidät pois väkevällä kädellä ja vapahti sinut orjuuden pesästä, faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä.

Jumala ei valinnut sinänsä erityisiä ihmisiä, mutta hänen suunnitelmansa, tehtävänsä ja valintansa olivat erityisiä. Israelin kansa on Jumalan valitsema kansa. Israelin kansalle oli ja on vieläkin varattuna erityinen tehtävä.

Sovellus:

Jos Jumala on kutsunut sinut johonkin tehtävään, älä jätä tehtävääsi täyttämättä sen vuoksi, ettet ajattele olevasi sen arvoinen. Jumala johdattaa sinua sen mukaan kun hyväksi näkee ja varustaa myös sinut antamansa tehtävän mukaisesti.

Tutkaillaan hieman tarkemmin Israelin roolia ja tehtävää pelastushistoriassa.

2. Israelin tehtävä, rooli pelastushistoriassa

Israelin tuli olla pappiskansa

Kolmekuukautta Israelin kansan egyptistä lähdön jälkeen, Mooses puhuu Israelilaisille.

19:3 Ja Mooses nousi Jumalan tykö, ja Herra huusi häntä vuorelta ja sanoi: "Sano näin Jaakobin heimolle ja ilmoita israelilaisille:

19:4 'Te olette nähneet, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille ja kuinka minä olen kantanut teitä kotkan siivillä ja tuonut teidät luokseni.

19:5 Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja; sillä koko maa on minun.

19:6 Ja te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa.' Sano nämä sanat israelilaisille."

2. Mooseksen kirja

Jumala halusi Israelin kansan kautta ilmoittaa koko maailmalle tahtonsa. Heistä Paavali sanoo Roomalaiskirjeessä seuraavaa:

4 Ovathan he israelilaisia, joille kuuluu lapsen asema ja kirkkaus ja liitot. Heille hän antoi lain ja lupaukset ja sääti jumalanpalveluksen. 5 Heidän

ovat kantaisät, ja heistä on Kristus lihan puolesta. Hän on yli kaiken, Jumala, iankaikkisesti ylistetty. Aamen.

Roomalaiskirje

Jumalan suunnitelma oli tuoda tämän kansan kautta Messias maailmaan ja kansan yhtenä tehtävänä oli viedä sanoma Kristuksesta myös toisille kansoille.

Apostolien teoissa mainitaan, kuinka Pietari puhuu maanmiehilleen eli Israelilaisille.

Messias tulee juutalaisista

3:22 Sillä Mooses on sanonut: 'Profeetan, minun kaltaiseni, Herra Jumala on teille herättävä veljienne joukosta; häntä kuulkaa kaikessa, mitä hän teille puhuu.

3:23 Ja on tapahtuva, että jokainen, joka ei sitä profeettaa kuule, hävitetään kansasta.'

3:24 Ja kaikki profeetat Samuelista alkaen ja kaikki järjestään, jotka puhuneet ovat, ovat myös ennustaneet näitä päiviä.

3:25 Te olette profeettain ja sen liiton lapsia, jonka Jumala teki meidän isiemme kanssa sanoen Aabrahamille: 'Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki maan sukukunnat.'

3:26 Teille ensiksi Jumala on herättänyt Poikansa ja lähettänyt hänet siunaamaan teitä, kun käännytte itsekukin pois pahuudestanne."

Apostolien teot.

Israelilaisten tuli siis kuunnella Jumalan lähettämää profeettaa, joka oli vielä enemmän kuin profeetta, Jumalan poika Jeesus Kristus. Jeesus ristiinnaulittiin Jerusalemissa ja hän myös nousi ylös kuolleista Jerusalemissa. Juutalaisten tuli kääntyä ylösnousseen Jumalan pojan, Jeesuksen puoleen, ensimmäisten joukossa ja uskoa siihen, mistä kaikki heidän aikaisemmatkin profeettansa olivat puhuneet ja ennustaneet.

Sovellus: Juutalaiset olivat Jumalan valittua kansaa ja siitä huolimatta heidän tuli kääntyä Jumalan puoleen. Meillä täällä Suomessakin voit kuulua kirkkoon tai seurakuntaa ja olla kastettu lapsema - se ei ole pelastuksesi tae. On ensiarvoisen tärkeää että omistat henkilökohtaisen uskon Jeesukseen Kristukseen omana vapahtajanasi.

Keskusteltavaksi:

Tunnistatko elämässäsi vaikeita tai epämukavia elämän vaihteita, jotka Jumala on kääntänyt voimavaraksi ja siunaukseksi? Halutessasi jaa joku tuollainen kokemus rohkaisuksi toiselle.

3. Israelin sakkolenkki?

Luopumuksia ja ”sakkolenkkejä”

Israelin kansalle on tapahtunut monia lankeemuksia ja siitä seuranneita sakkolenkkejä historiansa aikana. Tänäpäivänäkään ei voi sanoa, että Israelin kansa eläisi todeksi sitä alkuperäistä tehtäväänsä, jonka se on Jumalalta saanut. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä että Jumala olisi hyljännyt kansaansa. ” Hän ei armolahjojaan ja kutsumistansa kadu”.

Kansa joutui epäuskonsa tähden, kun eivät luottaneet Jumalan valmistamaan pääsyyn Kanaanin maahan, erämaahan 40:ksi vuodeksi. Kaikki miehet, jotka olivat yli 20 vuotiaita egyptistä lähdettäessä, kuolivat Joosuaa ja Kaalebia lukuunottamatta erämaahan.

Myöhemmin Israelissa asuessaan he joutuivat pakkosiirtolaisuuteen Babyloniin, epäjumalanpalveluksensa tähden. 70-vuoden pakkosiirtolaisuuden jälkeen he saivat palata Jerusalemiin ja alkaa rakentamaan temppeliä sekä hajotettuja muureja. He alkoivat asuttamaan ja asumaan tuota seutua paikallisten kanssa.

Reilun 400 vuoden päästä, Jeesuksen syntyessä, Jerusalemi oli roomalaisten miehittämä. Tuolloin juutalaisten messiasodotukset olivat korkealla ja he todella odottivat messias kuningasta, joka vapauttaisi heidät miehittäjistä - ei niinkään synnistä.

Suurimmalle osalle juutalaisista, oli vaikea uskoa heikkoon ja kärsivään messiaaseen.

Useimmat juutalaiset halusivat edelleen Mooseksen lain noudattamisen kautta päästä Jumalan suosioon, he eivät ymmärtäneet Jumalan valmistamaa pelastusta.

He loukkaantuivat Messiaaseen

Paavali kirjoittaa Roomalaisille

30 Mitä me siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saaneet vanhurskauden, nimittäin uskosta tulevan

vanhurskauden. 31 Sitä vastoin Israel, joka tavoitteli vanhurskautta lakia noudattamalla, ei sitä saavuttanut. 32 Miksi ei? Siksi, että se ei perustunut uskoon vaan tekoihin. Israelilaiset näet loukkaantuivat kompastuskiveen, 33 niin kuin on kirjoitettu: ”Minä panen Siioniin kompastuskiven ja loukkauskallion, mutta joka uskoo häneen, ei joudu häpeään.”

Roomalaiskirje 9

Uusi kansa, suurimmaksi osaksi pakanoista koostuva seurakunta, saavutti Jumalan vanhurskauden uskoen Jumalan lupaukseen. Juutalaiset taas hylättiin (ajaksi), koska he yrittivät saavuttaa Jumalan vanhurskauden lakia noudattamalla. Heidän lakiin luottamisensa tuli räikeimmin näkyviin siinä, että he loukkaantuivat Messiaaseen ja Hänen julistamaansa vanhurskauteen ilman lakia.

Paavali lainasi useampia Vanhan testamentin profetioita:

118:22-23 Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi. Herralta tämä on tullut; se on ihmeellistä meidän silmissämme.

Psalmit

8:14-15 Ja hän on oleva pyhäkkö, hän loukkauskivi ja kompastuksen kallio molemmille Israelin huonekunnille, paula ja ansa Jerusalemin asukkaille. Monet heistä kompastuvat ja kaatuvat ja ruhjoutuvat, monet kiedotaan ja vangitaan.

Jesaja

28:16 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä lasken Siioniin peruskiven, koetellun kiven, kalliin kulmakiven, lujasti perustetun; joka uskoo, se ei pakene.

Jesaja

Uudessa testamentissa näitä profetioita sovelletaan Jeesukseen ja Hänen julistukseensa. Sanaa "kulmakivi" käytetään Uudessa Testamentissa kahdessa merkityksessä: "kulmakivi" ja "huippukivi"!

21:42-44 Jeesus sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet kirjoituksista: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi; Herralta tämä on tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme'? Sentähden minä sanon teille: Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä. Ja joka tähän kiveen kaatuu, se ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa."

Matteuksen evankeliumi

1 Pt 2:6-8 Sillä Raamatussa sanotaan: "Katso, minä lasken Siioniin valitun kiven, kalliin kulmakiven; ja joka häneen uskoo, ei ole häpeään"

joutuva". Teille siis, jotka uskotte, se on kallis, mutta niille, jotka eivät usko, "on se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut kulmakiveksi" ja "kompastuskiveksi ja loukkauskallioksi". Koska he eivät tottele sanaa, niin he kompastuvat; ja siihen heidät on pantukin.

Juutalaiselle oli loukkaavaa, että Messias tuli alhaisessa muodossa ja kärsimään toisten puolesta. Omavanhurskaus sanoo: Sinun on maksettava itse velkasi.

Sovellutus:

Myös me suomalaiset loukkaannumme helposti Jeesukseen, koska loukkaannumme armoon. On ihmiselle hyvin luontaista loukkaantua Jumalan tarjoamaan armoon, koska sitä ei voi ansaita.

Meillä on sanonta: "Armoa ei pyydetä, eikä sitä anneta."

Jos me kiellämme Jeesuksen ja paadutamme itsemme, Jeesuksesta tulee meille huippukivi, jonka alle me murskaannumme.

Kuva: "huippukivestä" tai kulmakivestä

Jos kiellämme Kristuksen, Hänen sovitustyöstään ja rakkaudestaan tulee meille raskauttava tuomioperuste.

Olen törmännyt sellaiseen ajatteluun, että juutalaisten pelastuminen eroaa jollain tavoin pakanoiden pelastuksesta.

Ensinnäkin on tärkeää muistaa, että ensimmäiset kristityt olivat nimenomaan juutalaisia. Juutalaiset pelastuvat yhtälailla uskon kautta Kristuksen sovitustyöhön ja on yhtä tärkeää julistaa heille evankeliumia niin juutalaisille kuin meille pakanoillekin eli ei juutalaisille.

Kansa palaa vielä luopumuksesta

17. Mutta jos muutamat oksista ovat taitetut pois ja sinä, joka olet metsäöljypuu, olet oksastettu oikeiden oksien joukkoon ja olet päässyt niiden kanssa osalliseksi öljypuun mehevästä juuresta,

18. niin älä ylpeile oksien rinnalla; mutta jos ylpeilet, niin et sinä kuitenkaan kannata juurta, vaan juuri kannattaa sinua.

19. Sinä kaiketi sanonet: "Ne oksat taitettiin pois, että minut oksastettaisiin".

20. Oikein; epäuskonsa tähden ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt uskosi kautta. Älä ole ylpeä, vaan pelkää.

21. Sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, ei hän ole säästävää sinuakaan.

22. Katso siis Jumalan hyvyyttä ja ankaruutta: Jumalan ankaruutta langettua kohtaan, mutta hänen hyvyyttänsä sinua kohtaan, jos hänen hyvyydessänsä pysyt; muutoin sinutkin hakataan pois.

23. Mutta nuo toisetkin, jos eivät jää epäuskoonsa, tulevat oksastettaviksi, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen.

24. Sillä jos sinä olet leikattu luonnollisesta metsäöljypuusta ja vasten luontoa oksastettu jaloon öljypuuhun, kuinka paljoa enemmän nämä luonnolliset oksat tulevat oksastettaviksi omaan öljypuuhunsa!

Roomalaiskirje 11:17-24

Paavali varoittaa pakanoita vääristä asenteista juutalaisia kohtaan. Hän tekee sen vertauskuvan avulla.

Millainen on öljypuu?

Villit öljypuut jäivät pensaan kokoisiksi, mutta jalot öljypuut saattoivat kasvaa jopa 11-12 metrisiksi.

Kukat kellertävän vaaleat ja hedelmät mustanvihreät tai vihreät luumunmuotoiset ja kirsikan kokoiset.

Hedelmistä saadaan mm. oliiviöljy, jota käytetään moneen tarkoitukseen. Puu kantaa yleensä hedelmää vasta 10 -vuotiaan ja hedelmällisin aika on noin 40 vuoden vaiheilla se voi elää jopa 2000 vuotta. Oksastaminen oli ja on yksi keino jalostaa puita. Huonotuottoinen oksa leikataan puusta ja hyvätuottoisesta puusta otetun oksan tasainen tyvi kiinnitetään runkoon juurtumaan. Öljypuussa yleensä käytettiin aina hyviä oksia huonojen paikalla. Mutta vielä nykyisinkin kerrotaan vanhaa öljypuuta 'piristettävän' nuoresta villiöljypuusta otetulla hedelmättömällä oksalla. Puu 'innostuu' tekemään uudelleen hedelmiä muihin oksiin.

Juutalainen kansa on kuin jalo öljypuu, joka tavallisesti tuotti runsaasti hedelmää. Mutta hedelmän loppuessa huonot oksat taitettiin ja juutalainen kansa joutui sivuun välittäjän tehtävästään. Tilalle oksastettiin "vastoin luontoa" pakanoita, jotka eivät luonnostaan kuuluneet Israelin jaloon öljypuuhun. Paavali kehottaa pakanakristittyjä - joita Rooman seurakunnasta oli suurin osa - suhtautumaan nöyryydellä samaansa armoon.

Pakanakristityt ovat tulleet osallisiksi patriarkkojen uskosta ja juutalaisten saamista lupauksista. Kristinuskoko perustuu juutalaisiin juuriin ja juutalaiseen runkoon.

Meissä virtaa sama usko mikä Aabrahamillekin annettiin - usko lupajaan ja lupaukseen. Meidän ei tule ylpeillä juutalaisten rinnalla. Siinä missä monta juutalaista sukupolvea taitettiin pois öljyvuusta, siinä moni kristillinenkin sukupolvi saattaa joutua taitetuksi.

Juutalaiset lankesivat, koska epäusko Messiaaseen kompastutti heidät. Usko Messiaaseen - ja vain usko Messiaaseen - pitää meidät rungossa. Katso siis Jumalan ankaruutta epäuskoisia kohtaan ja Häneen hyvyyttään niitä kohtaan, jotka pysyvät Jeesuksessa. Juutalainen kansa tulee vielä kerran oksastetuksi takaisin öljyvuuhun. Jokainen juutalainen, joka uskoo Jeesukseen, pelastuu.

Jos se kerran tapahtui toisin päin, voi se hyvin tapahtua myös toisin päin.

Sovellutus:

Me olemme osallisia Israelin saamiin siunauksiin, lupaukseen Messiaasta. Meidän ei tule ylpeillä ja halveksia juutalaisia. Meidän tulee myös muistaa, että tuo kansa vielä herää.